

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

10423

336.2
4-21

10923

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԴՐՈՆՈՒԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՐՈՑ
ՎԱԻԵՐՈՑՏԵԱԼ ՅԱԶԳԱՅԻՆ ԿՈՂՈՎՈՑ

21 Մարտ 1875

ԵՒ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆՈՒԿԱՆ ՈՒՂՂԱԿԻ ՏՐՈՑ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ

Ի Ք Ա Ղ Ա Ք Ա Կ Ա Ն Փ Ո Ղ Ո Վ Ո Յ

1 Մայիս 1875

336.2
4-21

Կ. ՊՈԼԻՍ
ՈՒՆ Յ. ԳԱՎԱՅՏԱՆ
Քերթճխ խան Թխ 23
1875

167

Printed in Turkey

2000

336-2

Printed in Turkey

4-21 ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՐՈՑ
ՎԱԻԵՐԱՅԵԱԼ ՅԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

21 Մարտ 1875

ԵՒ

ՀՐԱ ՀԱՆԳ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂԱԿԻ ՏՐՈՑ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ

Ի ՔԱՂԱՔ ԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

1 Մայիս 1875

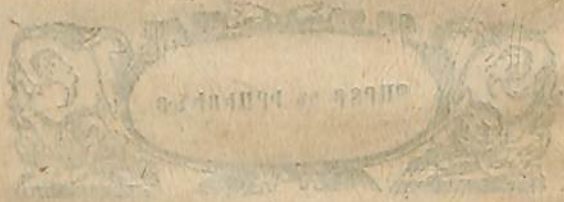

Կ. ՊՕԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ԳԱՎԱՅԵԱՆ

Մահմուտ-ժաշտ Գիւրջիս Խան Թիս 23

1875

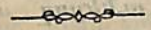

3305

23143 Գ. Ն.

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՐՈՅ

1. Մենն ազգային անհատ որ չափահաս է և լատտակի ու շահու տէր և իւր բընակութիւնը Պոլիս հաստատած պարտական է կեդրոնական անտուկին տարեկան տուրք մը տալու :

2. Ազգային տուրքն ութն աստիճանի բաժնուած է .

Ա.	500	ղրուշ որոշեալ՝ և աւերորդն իբրև նուէր .
Բ.	300	»
Գ.	200	»
Դ.	150	»
Ե.	100	»
Զ.	75	»
Է.	50	»
Ը.	25	»

2704
39

3. Տրոց բաշխումը կատարելու համար ամեն թաղական խորհուրդ իւր մէջէն և դրան այս մասին յարմարութիւն ունեցող անձինքներէ բաղկացեալ Յանձնաժողով մը կը կազմէ, որնոր կը հրաւիրէ նոյն թաղին մէջ բնակութիւն հաստատող և տուրք տալու կարողութիւն ունեցող ազգայինները և հետերնին համահաճութեամբ կ'որոշէ տալու տուրքին որքանութիւնը, զորն որ պիտի հաստատէ նոյն ազգայինը իւր ստորագրութեամբը :

4. Յիշեալ Յանձնաժողովը 15 օր պայմանաժամ կուտայ իւրաքանչիւր ազգայնոց 'ի խորհրդարան ներկայանալու համար, և պայմանաժամուն լրանալէն ետքը չ'ներկայացողներուն իրենց աստիճանին համեմատ վճարելու տուրքին քանակութիւնը Յանձնաժողովը կ'որոշէ և մասնաւոր նամակաւ իրեն կը հաղորդէ, որ եթէ դիտողութիւն մ'ունի, 15 օրուան մէջ հաղորդէ Յանձնաժողովին, այս պայմանաժամը լրանալէն ետքը, եղած դիտողութիւնները չ'պիտի ընդունուին այն տարուան համար :

5. Տարեկան տուրքն երկու անգամով

կը վճարուի, վեց ամիսն անգամ մը . ուղղոյն ազատ է անմիջապէս մէկ անգամէն ալ վճարել ամբողջ տարեկանը :

6. Քաղաքական գործոյ մը համար Պատրիարքարան կամ Թաղական խորհուրդներուն դիմող ազգայինէ մը տարին լրացած և երեք անգամ ուզուած բայց տակաւին անվճար ձգուած ու դիզուած տուրքերը պիտի առնուին, և ետքը նոյն անձին գործը պիտի տեսնուի :

7. Տուրքին տրուած ըլլալը պիտի հաստատուի Պատրիարքարանի սնտուկի տոմարաց արձանագրութենէն, և վճարողին քովը գտնուած ընկալագրէն, որ ստորագրեալ պիտի ըլլայ կեդրոնական սնտուկին գանձապահէն և հաւաքիչէն եթէ հաւաքչի ձեռօք է առնուած, և Պատրիարքարանի կնքով վաւերացեալ :

8. Պատրիարքարանի ազգահամարի գրասենեակը պարտաւորեալ է ըստ Սահմանադրութեան ամեն տարի Թաղական խորհուրդներէն ստուգել իրենց թաղին մէջ նոր եկողները և ուրկէ գալերնին, գացողները

և ուր երթանին, նոր շահու տէր եղողնե-
րը, իրենց աստիճանին փոփոխութիւն ու-
ղողները և վերջապէս վախճանողները և ծը-
նունդները :

9. Տուրքը վարչութեան կողմէ ընտրու-
եալ և վարձատրեալ յատուկ հաւաքիչներու
ձեռք պիտի հաւաքուի . իսկ երբ ուղղա-
կի Պատրիարքարանի մէջ առնուի, որ և է
ծախք տեղի պիտի չունենայ :

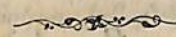
10. Չանաղան տեղեր պանդխտող աղ-
գայինը ընտանեօք քնակութիւն հաստատած
տեղին աղգային սնտուկին կը վճարէ իւր
տարեկան տուրքը :

11. Պաւառներու կողմէն կեդրոնական
սնտուկին տրուելու տուրքը մինչեւ որ Աղ-
գային ժողովը սահմանէ, գաւառները հինը
պիտի շարունակեն վճարել :

ՀՐԱՀԱՆԳ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿՈՆ ՈՒՂՂԱԿԻ ՏՐՈՑ

Ա.

ԲԱՇՔՈՒՄԸ ԸՆԴՀԱՆՈՒՄ ՏՐՈՑ

1°. Կեդրոնական Ընդհանուր տրոց կա-
նոնադրութեան 3⁷ յօդուածին համեմատ
տրոց բաշխումը Թաղական խորհրդոց միջո-
ցաւ կը կատարուի :

Ամեն Թաղական խորհուրդ իւր մէջէն
և դրսէն այս մասին յարմարութիւն ունեցող
անձինքներէ բաղկացեալ Յանձնաժողով մը
կը կազմէ, որոյ կը նախագահէ Եկեղեցւոյն
Վարդիչը և ՚ի բացակայութեան նորա Ա-
ւագերէցը կամ Աթոռակալը :

Իւր կազմութիւնը անմիջապէս կը ծա-
նուցանէ կեդրոնական վարչութեան ՚ի տե-
ղեկութիւն :

2°. Մոյն Յանձնաժողովը նախ կը պատ-
 ըաստէ ցուցակ մը, ուր պիտի գտնուին այն
 ամեն Սղգայնոց անունները՝ որք չափահաս
 և վաստակի ու շահու տէր ըլլալով իրենց
 բնակութիւնը նոյն թաղին մէջ հաստատած
 են :

Սյս ցուցակը ութը սիւնակներ պիտի
 ունենայ .

Ա. ին մէջ պիտի գրուի տրոց մասնակցո-
 ղին մականունը այբուբենի կարգաւ .

Բ. ին մէջ պիտի գրուի անունը .

Գ. ին մէջ պիտի գրուի բնակութեան վն-
 ղոցը և տանը թիւը .

Դ. ին մէջ պիտի գրուի արուեստը .

Ե. ին մէջ պիտի գրուի գործին տեղը,
 փողոցը և թիւը .

Զ. ին մէջ պիտի գրուի տուրքի աստիճանը .

Է. ին մէջ պիտի գրուի ստորագրութիւնը .

Ը. ին մէջ պիտի գրուի գիտողութիւն կամ
 յանօթութիւն եթէ կայ :

3°. Յանձնաժողովը այս ցուցակը պատ-
 ըաստելէն անմիջապէս ետքը տրոց մասնակ-
 ցողները նամակաւ կը հրաւիրէ շարժու մէջ

որոշեալ օրեր ՚ի թաղական խորհրդարան մին-
 չեւ 13 օր, հրաւերի նամակին հետ ղրկելով
 տրոց կանոնագրութեան մէկ օրինակը :

Հրաւերին մէջ նշանակեալ ըլլալու է որ՝
 թաղական խորհրդարանը անձամբ չ'ներկա-
 յացողն, նամակաւ իմացնելու է իւր աստի-
 ճանը :

Անձամբ ներկայացողին հետ համահա-
 ճութեամբ աստիճանը կ'որոշէ Յանձնաժողո-
 վը, գրեւ տալով իր անուան դիմացի սիւ-
 նակին մէջ աստիճանը և ստորագրութեան
 սիւնակին մէջ ալ իւր ստորագրութիւնը : Եթէ
 տուրքի մասնակցող մը իր աստիճանը նամա-
 կաւ իմացուցած է, և Յանձնաժողովին կող-
 մէն նոյնին իր կարողութեան համեմատ ըլ-
 լալը ստուգուած է, ստորագրութեան տեղը
 «նամակ» բառը կը գրուի :

4°. Սյս առաջին հրաւերին մինչեւ 13
 օր անձամբ կամ նամակաւ չի պատասխանող-
 ներուն կամ նամակաւ իրենց կարողութեանէն
 վար աստիճան նշանակողներուն երկրորդ հը-
 րաւեր մը ևս ընելու է գրաւօր, ուր նշա-
 նակուած ըլլալու է որ՝

Ա. Բնդհանուր տրոց ցանկին մէջ իրենց աստիճանը որոշելու համար այս անգամ անպատճառ ներկայանալու են 'ի թաղական խորհրդարան :

Բ. Կամ նամակաւ իմացնելու են իրենց աստիճանը :

Գ. Եթէ ոչ անձամբ ներկայանան և ոչ նամակաւ պատասխանեն , իրենց աստիճանին համար պիտի նշանակուի Բնդհանուր տրոց ցանկին մէջ զրուշ ըստ կանոնադրութեան :

5°. Յանձնաժողովք ջանալու են այս հրաւիրագրերը մասնակցողաց ձեռքն հասցնել ժամանակին : Ուստի նամակները ցրուողները հասցէին տիրոջմէն կամ նամակը յանձնուած տեղէն ստորագրութիւն առնելու են :

6°. Թաղական խորհուրդները ամեն տարի տրոց թաղական Յանձնաժողովներ կ'ընտրեն և անոնց պաշտօնը յունվար 1 էն մինչև ապրիլ 1 կը տեւէ ընդ ամենը 3 ամիս :

7°. Այս Յանձնաժողովները իրենց թաղին վերաբերեալ տրոց ցուցակները կը սրբագրեն , նշանակելով աստիճանաց փոփոխութիւնքը , պակասները և ուրիշ թաղ գնացողները , բնակութեան , գործի , և գործի տեղերու վերաբերեալ փոփոխութիւնքը և աւելցնելով նոր եկողները և նորէն տուրքի մասնակցողները :

8°. Թաղին մէջ նոր բնակութիւն հաստատողները և նորէն տուրքի մասնակցողները , ինչպէս նաև անոնք՝ որոց աստիճանը դէպ 'ի վեր փոխուիլ պէտք է , 3ր , 4ր , և 5ր յօդուածներուն համեմատ 'ի թաղական խորհրդարան կը հրաւիրուին և ըստ այնմ կը կարգադրուի ցուցակը :

9°. Անոնք որ աստիճանին դէպ 'ի վար փոխել կուզեն , պէտք է որ իրենք ներկայանան տրոց Յանձնաժողովին և աստիճաննին փոխել տան :

10°. Յանձնաժողովը այս սրբագրեալ ցուցակէն երկու օրինակ կը պատրաստէ , մէկն առ քաղաքական ժողովը կը ղրկէ իր

անդամոց բոլորին ստորագրութեամբը, ուր նաև պիտի գտնուի Թաղական խորհրդոյ Ատենապետին և Ատենադպրին ստորագրութիւնքը և Թաղական խորհրդոյ կնիքն ալ, և միւսը Թաղ. խորհրդարանը կը պահուի :

Այս ցուցակը առ առաւելն մինչեւ ապրիլ 1 Ազգային՝ վարչութեան շրջուած Ըլլալու է :

ՀԱՌԱՔՈՒՄՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՐՈՑ

11°. Տնտեսական խորհուրդը և Ելմտական Հոգաբարձութիւնը միանալով կեդրոնական տրոց համար երաշխաւորեալ պաշտօնեայ մը կը սահմանեն, որ պատասխանատու պիտի ըլլայ Ընդհանուր տրոց հաւաքմանը, և վարձք պիտի ընդունի իր ձեռօք հաւաքած դրամներուն վրայ 15 առ 100 :

12°. Ելմտական Հոգաբարձութիւնը Թաղական խորհուրդներէն եկած ցուցակաց համաձայն իւրաքանչիւր աստիճանի թիւերը կ'որոշէ, և այս թիւերուն չափովը իւրաքանչիւր աստիճանի համար ընկալագրեր կը պատրաստէ :

13°. Իւրաքանչիւր ընկալագիր երկուքի բաժնուած ըլլալու է, երկու վեցամսեայ վճարմանց համար. այս ընկալագրերը բունաւոր և թուագրեալ և Ելմտական Հոգաբարձութեան կողմէն կնքեալ և ստորագրեալ ըլլալու են :

14°. Թաղական խորհուրդներէն եկած ցուցակներէն օրինակելով Ելմտական Հոգաբարձութեան կամ Համարակալին քով ուրիշ

երկու ցուցակներ գտնուելու են, մէկը մա-
կանուանց այբուբենից կարգաւը թաղական
խորհուրդներէն եկած ցուցակներուն ձեւու-
վը, և միւսը իւրաքանչիւր աստիճանի հա-
մար զատ զատ տեղեր բանալով, նոյնպէս
այս ալ մականուանց այբուբենից կարգաւը:

15°. Ելմտական Հոգաբարձութիւնը այս
պատրաստեալ ընկալագրերէն տրոց պաշտօ-
նէին կը յանձնէ պէտք եղածին չափ և անկէ
անդորրագիր մը կ'առնէ: Նմանապէս երբ
տրոց պաշտօնեայն հաւաքեալ դրամները կը
յանձնէ, կ'ընդունի համարակալէն Ելմտակա-
նին կնքովը կնքեալ անդորրագիր մը: Եւ ժա-
մանակ ժամանակ կողմնակի տրուած անդոր-
րագրերուն համեմատ հաշիւը կը գոցուի:

16°. Տրոց պաշտօնեայն իր կողմէն կար-
գեալ երաշխաւորեալ հաւաքիչներու ձե-
ռամբ ալ հաւաքումները կրնայ կատարել,
դարձեալ իւր պատասխանատու թեան տակ:

— 90702 —

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

10423

NL0045036

19

